

המשך פעילויות בעקבות הסיפור - בלה וזוזו

מאת: איילת דיין שוורץ
 איורים: ענבר הלר אלגזי
 הוצאה: צלטנר
 קבוצת גיל: כִּתָּה א'

שיחה

שיחה מתגעגעים

איך מרגישים געגוע? האם התגעגעתם פעם, ולמי? הספר הוא הזדמנות לשיחה משותפת ולשיתוף שלכם, הורים וילדים, בחוויות הגעגוע והציפייה למישהו שיחזור.

שיחה

מה זה להתגעגע?

פופיק מתגעגע לאבא שלו, ואוהד מכיר את ההרגשה. הם משתפים בתחושות, וחושבים מה אפשר לעשות כשמתגעגעים. בסריקת הקוד תוכלו לצפות בהם ולקבל עצות טובות למתגעגעים.

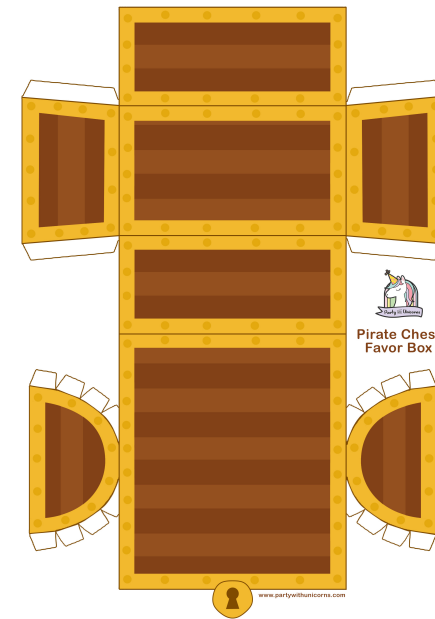
ציירה

בואו להכין תיבת געגוע!

הזמן לא עובר כשמתגעגעים? אפשר להכין קופסה ובה דברים שיכולים להעביר את הזמן ולהשכיח מעט את

הגעגוע. תוכלו לשים בתוכה תצלומים משותפים, חומרי יצירה להכנת מתנה או ציור למי שעתיד לחזור.

[התיבה להורדה](#)

יצירה 🎨

משחק 🎲 איך עובר הזמן?

דקה יכולה לעבור מהר מאוד, או כמעט לא לזוז. רוצים לנסות? 🎲 כווננו שעון עֶצֶר לדקה, בחרו פעילות, ועשו אותה במשך דקה שלמה: קפיצה על רגל אחת, ישיבה במקום, איסוף חפצים שמתחילים באות ג' 🎲 באיזו פעילות הזמן עבר מהר? באיזו לאט?

האיורים היפים בסיפור מביעים רגש באופן עדין, ובמינימליות. הקרבה והגעגוע עולים מהם כבר בהתחלה. האם התלמידים והתלמידות יבחינו ברגש שהספר מעביר עוד בטרם הקריאה בו?

לפני הקריאה – כדאי להציג כמה מהאיורים הראשונים בספר כשהטקסט מוסתר ולשאל: מה אתם רואים ברצף האיורים הראשונים? (חיבוק, מזוודה, מבט עצוב) איזה רגש מבטאים איורים אלו?

כעת אפשר לקרוא יחד את הספר.

לאחר הקריאה תוכלו לשוחח על הסיפור, על הרגשות העולים ממנו ועל נקודת החיבור לעולמם של הילדות והילדים.

שיחה ניתן לשאול: מה, לדעתכם, הרגישה בלה כשזוזו נסעה? מדוע לא התחשק לה לעשות את הדברים שהיא אוהבת לעשות בדרך כלל? מה זה "להתגעגע"? איך התמודדה בלה עם הגעגוע?

קשר בסיפור לא מצוין טיב הקשר בין בלה לזוזו. אפשר לשאול את התלמידים: מי הן, לדעתכם, בלה וזוזו? האם הן אחיות? קרובות משפחה? חברות? ואולי אם ובת?

להישאר לבד? מהסיפור ניתן להסיק שבלה נשארה לבדה. הדבר עלול לעורר אי-נוחות ואף בהלה אצל ילדים וילדות. ייתכן שהיו איתה דמויות נוספות, אך הגעגועים מופנים אל זוזו. כדאי לעודד את הילדים לשער אם בלה נותרה לבדה.

כדאי גם לשאול אותם עם מי הם נמצאים כשהורים נוסעים לכמה ימים, ולנהל שיחה בעניין.

געגועים חיבור לעולם האישי האם גם לכם קרה שהתגעעתם? מה הרגשתם אז בגוף? אילו רגשות נוספים עולים בשעת געגוע? האם אפשר להתגעגע גם בפרק זמן קצר? באיזו דרך בחרתם להתמודד עם הגעגוע? האם, לדעתכם, רק ילדים מתגעגעים?

ספר נוסף על געגוע [מחלת הגעגועים של סולי](#) מאת נורית זרחי. ניתן להקריא את שני הסיפורים ולהשוות בין דרכי ההתמודדות עם הגעגוע בכל ספר. אפשר לייצר [מסלול ספרותי](#).

ומה בכיתתנו?

”הבטחתי שאחזור” [הספר](#) אומנם מתאר פרידה וגעגוע, אך גם שיבה הביתה והבטחה שקוימה.

קשר של אמון [ילדים](#) זקוקים לאמון ולביטחון, וכחלק מזה הם רוצים שהבטחות שהובטחו להם יקוימו. בשלב זה של ראשית דרכם בבית הספר הם מתנסים בקשרי חברות ובקשרים חדשים עם מבוגרים משמעותיים (מורים), קשרים שהולכים ומשתכללים. האמון משמש בסיס לקשר אישי רב-משמעות, ומכאן חשיבותו בעולמם החברתי, שכן קשרים אמיצים המבוססים על אמון מעלים את תחושת הביטחון והשייכות לקבוצה ומביאים איתם רווחה נפשית, שמחה, שיתופי פעולה ותחושת ביטחון אישי וקבוצתי.

הסיפור ”בלה וזוזו” יכול לשמש כלי לעידוד יחסי אמון הדדיים בכיתה:

שיחה: ניתן להדגיש בשיח משותף את האמון שרכשו בלה וזוזו זו לזו, אך קודם כול, כדאי לתווך לתלמידים את המושג ”אמון” דרך הזדהות עם הדמויות ובהסתמך על הסיפור.

ניתן להציג את יחסי האמון בספר ולהדגיש אותם. כדאי

לבקש מהתלמידים לחזור לסיפור ולמצוא הוכחות לכך שבלה האמינה בזוזו וסמכה עליה:

בלה אומנם התגעגעה לזוזו, אך היו לה הידיעה והביטחון שזוזו אכן תחזור: ”היא ידעה שזוזו צריכה לחזור עוד מעט, עוד קצת”. זוזו הבטיחה לבלה שהיא תחזור ועמדה בהבטחתה: ”ולחשה לבלה באוזן [הבטחתי](#) שאחזור”.

הבטחה ותחושת ביטחון [נוכל](#) לשאול: מדוע חשוב, לדעתכם, לקיים הבטחה בין חברים? מה ההרגשה כשמישהו מבטיח משהו, ולא מקיים? באילו מקרים אנחנו צריכים להרגיש שאנחנו בוטחים זה בזה בכיתה? אולי כשאנחנו נעדרים מהלימודים ומצפים שחבר או חברה יביאו לנו שיעורים?

מאגר אמון בכיתה [מתשובות](#) התלמידים אפשר ליצור יחד מאגר של פעולות המבוססות על אמון ולהיעזר בהן במהלך השנה.

מה יקרה בעתיד [תוכלו](#) להעלות שאלות על המשך קורותיהן של בלה וזוזו: איך בלה תגיב כשתתעורר ותראה את זוזו? כיצד יבלו יחד את היום? מה יקרה בפעם הבאה שזוזו תצא לחופשה? כיצד בלה תתמודד לדעתכם?

מה היא תעשה? ומה יקרה כשבלה תצא לחופשה וזוזו תישאר?

אפשר לחזור אל הספר שוב ושוב בכל הזדמנות שנראה צורך בחיזוק אמון או בבנייתו לֵאמֹר למשל, בכל פעם שנרצה לחזק קיום הבטחות או הסכמים, או בהסתגלות מחודשת אחרי חופשה ארוכה.

התמודדות עם געגוע לֵאמֹר כדאי לשאול את הילדים: האם חוויתם געגוע? מתי? איך התמודדתם? האם יש משהו בספר שמוצא חן בעיניכם ותעשו בפעם הבאה שתחוש געגועים?

הספר מהנה לקריאה, ותמיד אפשר לחזור ולקרוא בו פשוט כדי לחמם את הלב.

שיחה

מילים ומשמעות

המילים בסיפור מעוצבות באופן ייחודי המותאם למשמעות המילה ולרוח הסיפור. כדאי להתעכב על כך יחד: המילה "געגוע", למשל, נכתבת כגל שנמשך מעמוד אחד לשני בצבע שונה ובגודל שונה של אותיות. תוכלו לשאול: מה הקשר בין עיצוב המילה לרגש שהיא מביעה? מדוע, לדעתכם, המילים בחלק מהעמודים מעוצבות בהדרגה, כמו מדרגות?

יצירה

יצירה - כמו המון געגועים

דברים יפים צומחים מתוך החסר לֵאמֹר בלה מתמודדת עם הגעגוע באמצעות עשייה ויצירה. היא לא היחידה: איסוף, יצירה ואומנות הם דרכים להבעת רגשות ולהתמודדות עם געגוע או עם חסר אחר בחיים.

יצירה לֵאמֹר אפשר להניח מגוון צבעים ולבקש מהתלמידים והתלמידות לנסות ולצייר את רגש הגעגוע כראות עיניהם:

איזה צבע תבחרו לתיאור הרגש? האם תציירו משהו מוחשי או משהו מופשט?

אפשר לאתגר את התלמידים ולבקש מהם לבחור על פי רצונם את החומר ואת הדרך שבהם ירצו לבטא את הגעגוע.

משחק

משחקי אמון

המשחק נועד להעמיק את האמון בין התלמידים והתלמידות ולייצר תחושת הדדיות וביטחון: התלמידים נחלקים לאזנות ☑ עיניו של האחד גלויות, ועיניו של השני מכוסות. בכל סבב של המשחק אחד מוביל את השני במסלול, בעוד המוביל לא רואה וצריך לסמוך על ההוראות של המוביל. בכל סבב מתחלפים בתפקידים.

תוכלו ליצור יחד עם התלמידות והתלמידים מסלול בכיתה או בחצר ולתכנן יחד את כשהם שותפים לקביעת המסלול.

לאחר הפעילות כדאי לנהל שיחה ☑ איך הייתה ההרגשה כמובילים? ואיך היא הייתה כמובלים? האם חששתם? מדוע? האם נתתם אמון לאורך כל הדרך, בחלקה או בכלל לא? האם הרגשתם שנותנים בכס אמון?

המחשה

אזוזה של הזמן בספר אינה זהה לזמן שמורה השעון, כי ככה זה כשמתגעגעים. בעקבות הספר תוכלו להתנסות בכיתה בתחושה דומה ולשוחח: מתי מרגישים שהזמן עובר מהר? ומתי מרגישים שהזמן לא זז? תרגיל ☑ דקה היא דקה ☑ תוכלו לבחון את יחסיות הזמן במגוון התנסויות שכולן נמשכות דקה, למשל, דקה מבלי לעשות ולומר דבר, דקה בהאזנה לשיר, דקה בתנועה ובתזוזה של הגוף.

קריאה

עידוד קריאה משפחתית

כדאי ליידע את המשפחות שהספר הגיע ושהוא מדבר על משפחה ועל געגוע. כדאי לשתף בפעילויות שבכיתה, לעודד לסרוק את קוד ה-QR ולקבל רעיונות לדברים שאפשר לעשות כשמתגעגעים.

מה ניתן לעשות לאחר הקריאה המשותפת
מה ניתן לעשות לאחר הקריאה המשותפת? המון! מיני הדרכה על הספר "בלה וזוזו" לצוות הכיתה לצפייה.

עוד פעילויות באתר ספריית פיג'מה www.pjisrael.org